

Pomerové ukazovatele

Veronika Jamnická, Pál Somogyi, PKS

Poľnohospodárske družstvo Sokolce

- Poľnohospodárske družstvo Československo-maďarského priateľstva Sokolce
 - Družstvo – spoločné užívanie majetku
 - Vznik: 1975
 - Hospodárenie na výmere 7000 ha pôdy
-

Poľnohospodárske družstvo Sokolce

- Živočíšna výroba
- Rastlinná výroba
- Výroba krmných zmesí
- Mlyn
- Čerpacia stanica
- Predajňa mäsa
- Mechanizačné stredisko

Kol'ko stojí nový kombajn?

Kategórie pomerových ukazovateľov

Finančné ukazovatele sú hlavným nástrojom finančnej analýzy, snažia sa porovnať porovnateľné podniky rôznej veľkosti z daného odvetvia. Päť základných typov finančných ukazovateľov sú:

- Rentabilita podnikania
- Ukazovatele aktivity
- Ukazovatele zadĺženosti
- Ukazovatele likvidity
- Ukazovatele trhovej hodnoty

Ukazovatele rentability

- Schopnosť využitia zdrojov a aktív na tvorbu zisku
- Efektívnosť podnikovej činnosti
- Sú konštruované ako pomer zisku k príslušnému základu (napr. k výkonom, k vlastnému imaniu)

Ukazovatele rentability

- **ROE** (return on equity) – vyjadruje návratnosť čistého zisku z 1 € z vlastného imania

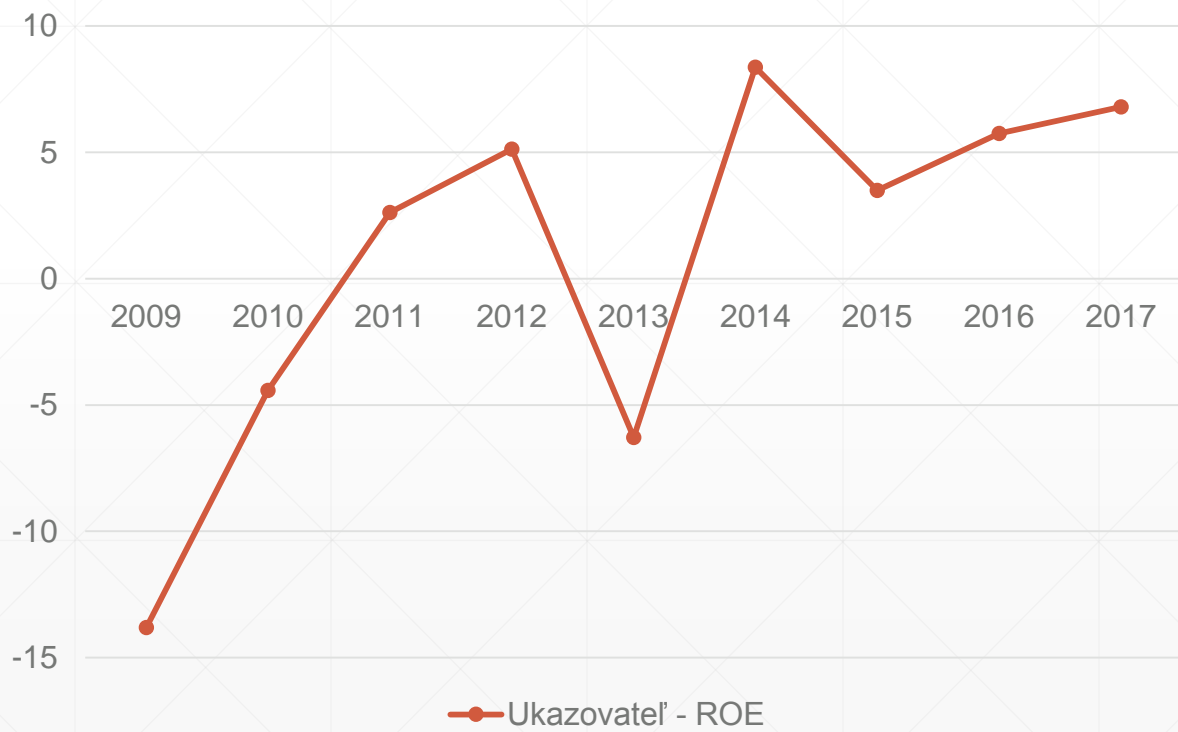
$$ROE = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{priemerné vlastné imanie}} = \frac{567\,509\,EUR}{9\,880\,429\,EUR} = 0,0574 = 5,74\%$$

- **ROA** (return on assets) – vyjadruje návratnosť čistého zisku z 1 € aktív

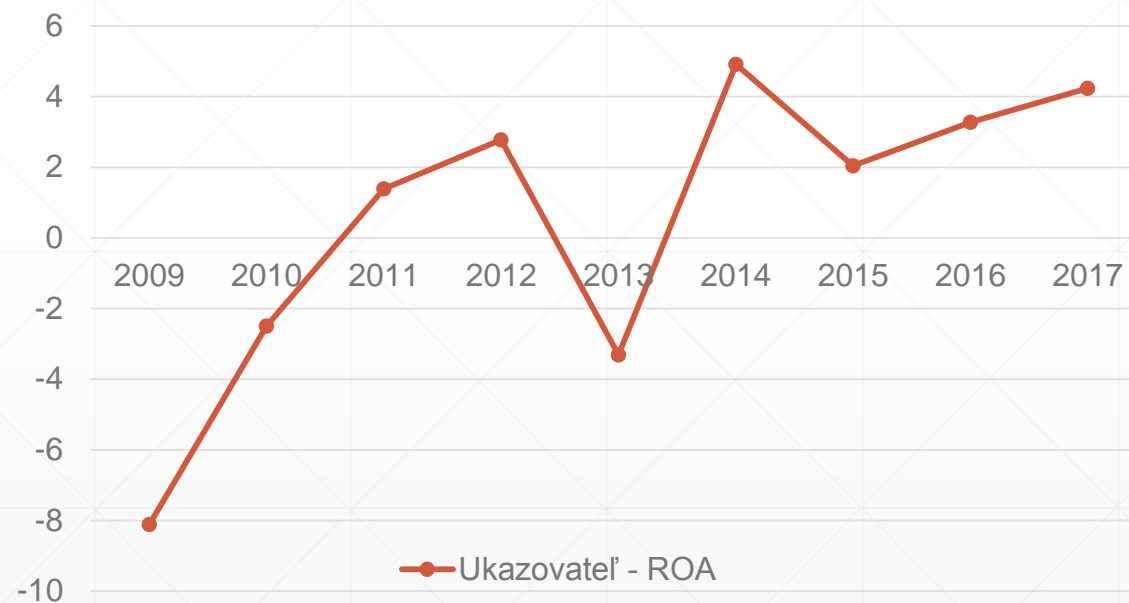
$$ROA = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{priemerné aktíva}} = \frac{567\,509\,EUR}{17\,345\,138\,EUR} = 0,0327 = 3,27\%$$

Vývoj ukazovateľov ROA a ROE

ROE

ROA

Ukazovatele rentability

- **ROI** (return on investment) – vyjadruje návratnosť investície

$$ROI = \frac{\text{čistý zisk} + \text{úroky}}{\text{celkový kapitál}} = \frac{567\,509 + 83\,387 \text{ EUR}}{17\,345\,138 \text{ EUR}} = 0,0375 = 3,75\%$$

- **ROCE** (return on capital employed) – koľko prevádzkového hospodárskeho výsledku pred zdanením podnik dosiahol z jedného eura, ktoré investovali veritelia (resp. akcionári)

$$ROCE = \frac{\text{čistý zisk} + \text{úroky}}{\text{vlastný kapitál} + \text{dlhodobé cudzie zdroje}} = \frac{567\,509 + 83\,387 \text{ EUR}}{9\,880\,429 \text{ EUR}} \\ = 0,0658 = 6,58 \%$$

Ukazovatele rentability

- **ROS**(return on sales) – rentabilita tržieb

$$ROS = \frac{\text{čistý zisk}}{\text{tržby}} = \frac{567\,509\,EUR}{10\,965\,715\,EUR} = 0,0517 = 5,17\%$$

- **Zhrnutie:**

Priemerné ukazovatele v odvetví poľnohospodárstva sú:

ROA = 0,65%

ROE = 1,7%

ROI = 2,25%

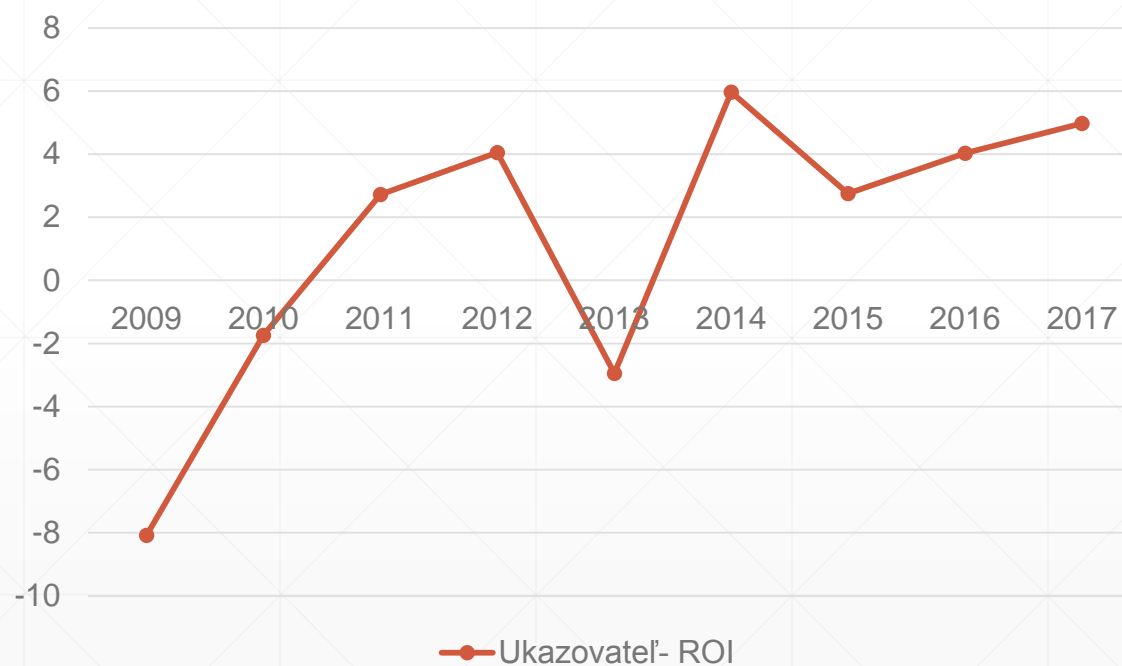
ROS = 2,96%

ROCE = 4,18%

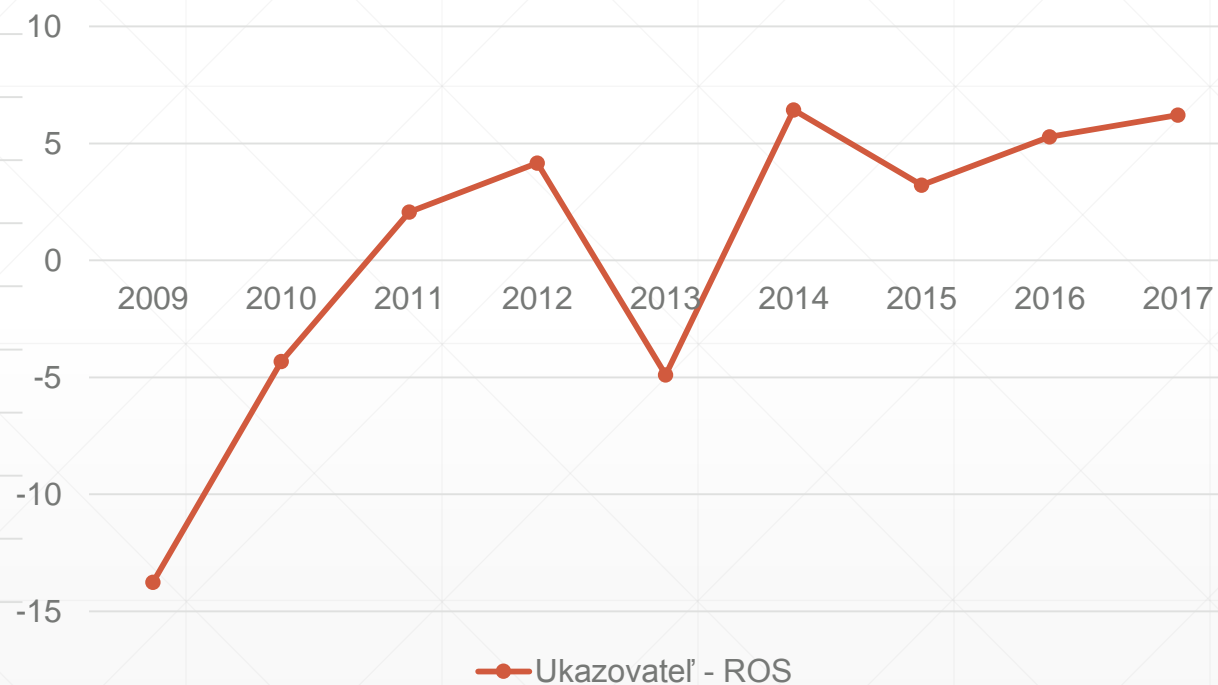
PD Sokolce má oveľa lepšie ukazovatele rentability ako priemer, čo poukazuje na efektívne využitie zdrojov.

Vývoj ukazovateľov ROI a ROS

ROI

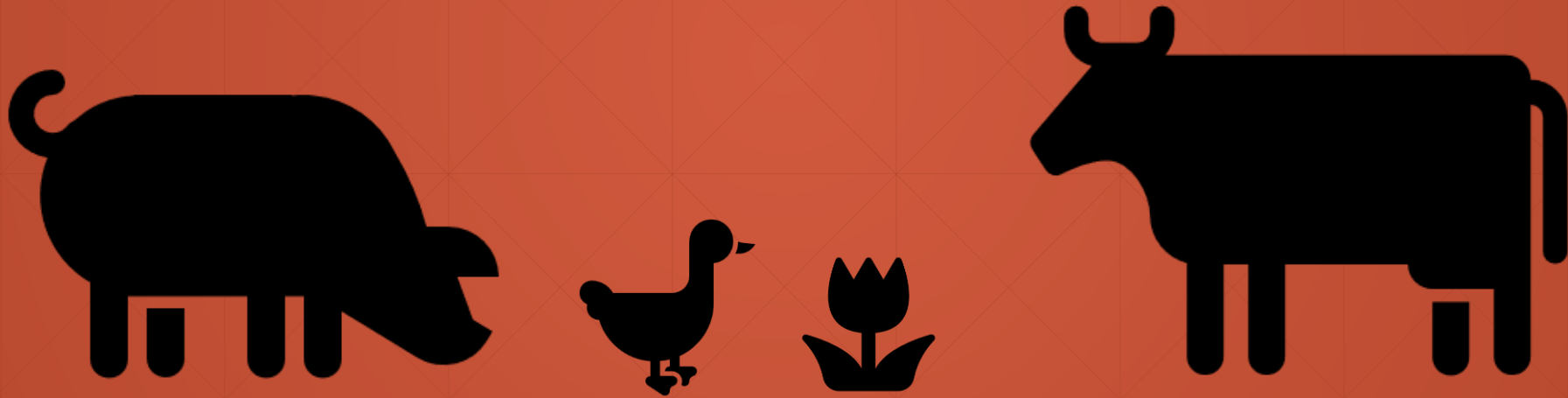

ROS

Ukazovatele aktivity

- Schopnosť podniku využívať majetok
- Ako podnik využíva jednotlivé podnikové časti

Ukazovatele aktivity

- **Obrat aktív** (total assets turnover ratio) – koľkokrát sa celková aktíva obrátia za jeden rok

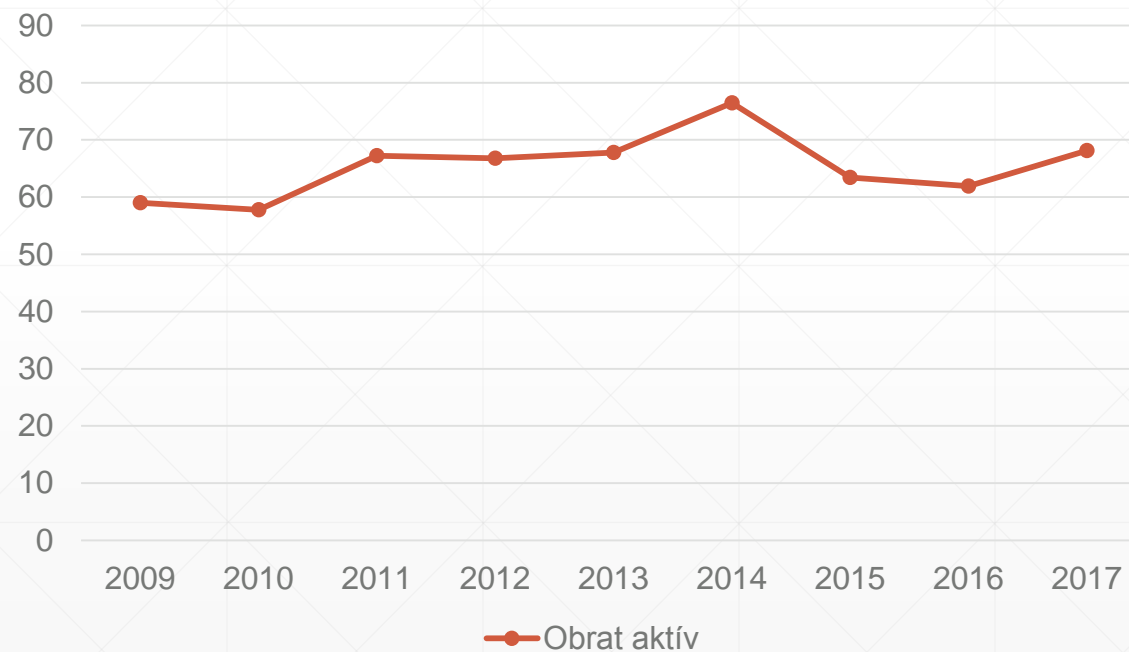
$$TATR = \frac{\textit{tržby}}{\textit{aktíva spolu}} = \frac{10\,739\,998\ \textit{EUR}}{17\,345\,138\ \textit{EUR}} = 0,6191 = 61,91\%$$

- **Obrat zásob** (inventory turnover ratio) – koľkokrát je každá položka zásob predaná a opätovne naskladnená v priebehu roka

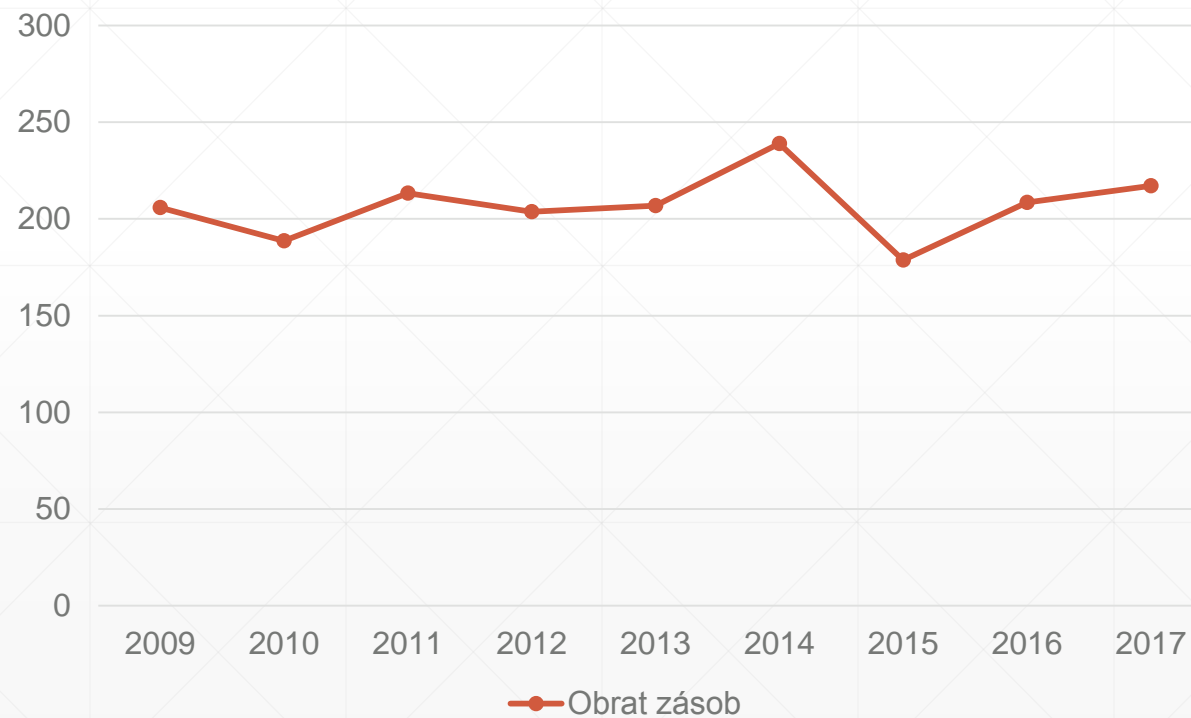
$$ITR = \frac{\textit{tržby}}{\textit{zásoby}} = \frac{10\,739\,998\ \textit{EUR}}{5\,151\,538\ \textit{EUR}} = 2,0841 = 208,41\%$$

Vývoj ukazovateľov aktivity

Obrat aktív

Obrat zásob

Ukazovatele aktivity

- **Doba obratu** – ako dlho je majetok v danej forme viazaný

$$= \frac{\textit{aktíva spolu}}{\textit{tržby (denné)}} = \frac{5\,131\,276\ \textit{EUR}}{29\,833\ \textit{EUR}} = 172$$

- **Zhrnutie:**

Priemerné hodnoty ukazovateľov v tomto odvetví sú:

Obrat aktív = 66 %

Obrat zásob = 276 %

Doba obratu = 188

PD Sokolce je v týchto ukazovateľoch podpriemerné, ale nelíši sa od priemeru príliš. Je to spôsobené s obrovským množstvom aktív, s čím je viac než 32% nad priemerom.

Ukazovatele zadíženosti

- Schopnosť podniku splácať dlh
 - Vysoký podiel vlastných zdrojov znamená stabilitu, ale je drahý
 - Cudzí kapitál je lacnejší, ale ohrozuje existenciu podniku
-

Ukazovatele zadíženosti

- **Celková zadíženost'** - koľko percent majetku je financovaných na dlh

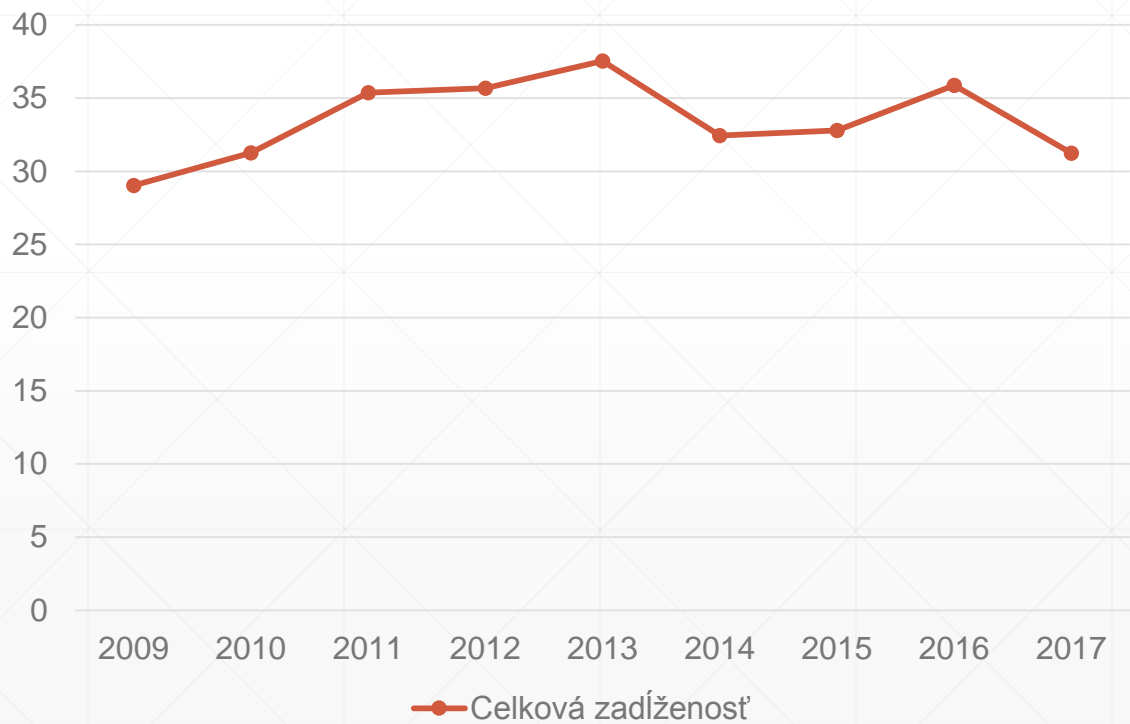
$$= \frac{\textit{celkový dlh}}{\textit{aktíva spolu}} = \frac{6\,222\,638\text{ EUR}}{17\,345\,138\text{ EUR}} = 0,3587 = 35,84\%$$

- **Pomer vlastného kapitálu k aktívam** – akú časť aktív tvorí vlastný kapitál

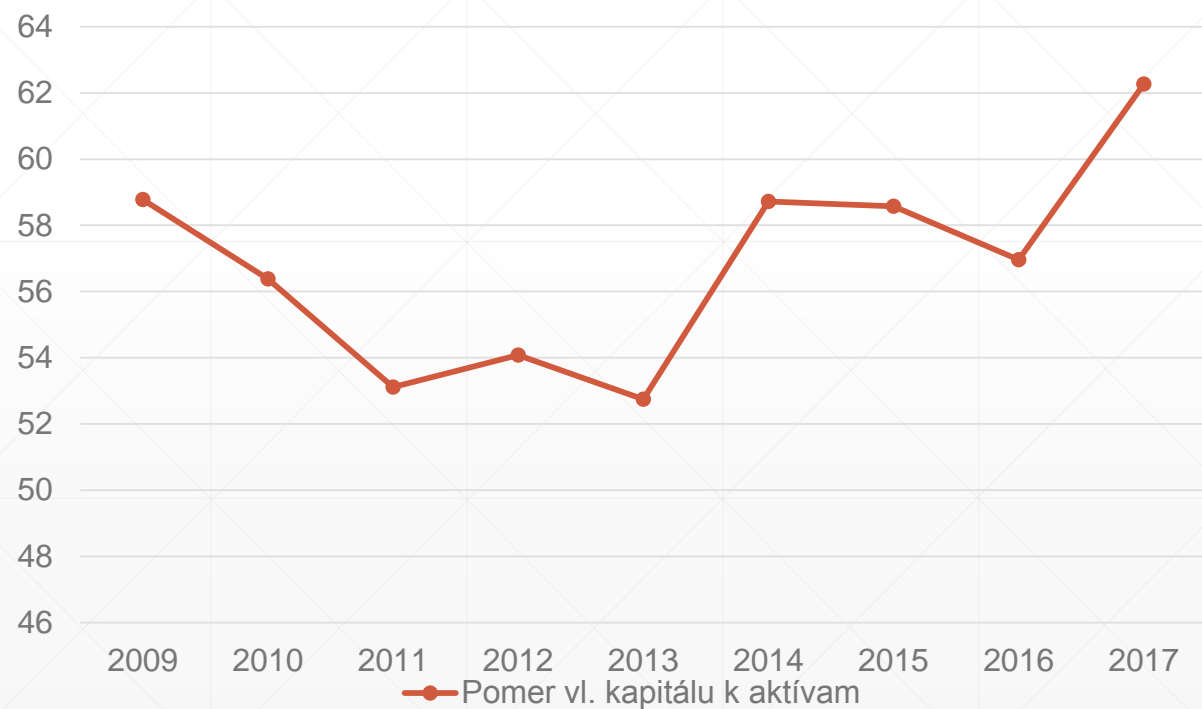
$$= \frac{\textit{vlastný kapitál}}{\textit{aktíva spolu}} = \frac{9\,880\,429\text{ EUR}}{17\,345\,138\text{ EUR}} = 0,5696 = 56,96\%$$

Vývoj ukazovateľov zadĺženosti

Celková zadĺženosť

Pomer vl. kapitálu k aktívam

Ukazovatele zadíženosti

- **Celkový dlh k vlastnému kapitálu** – pomer celkového dlhu a vlastného kapitálu

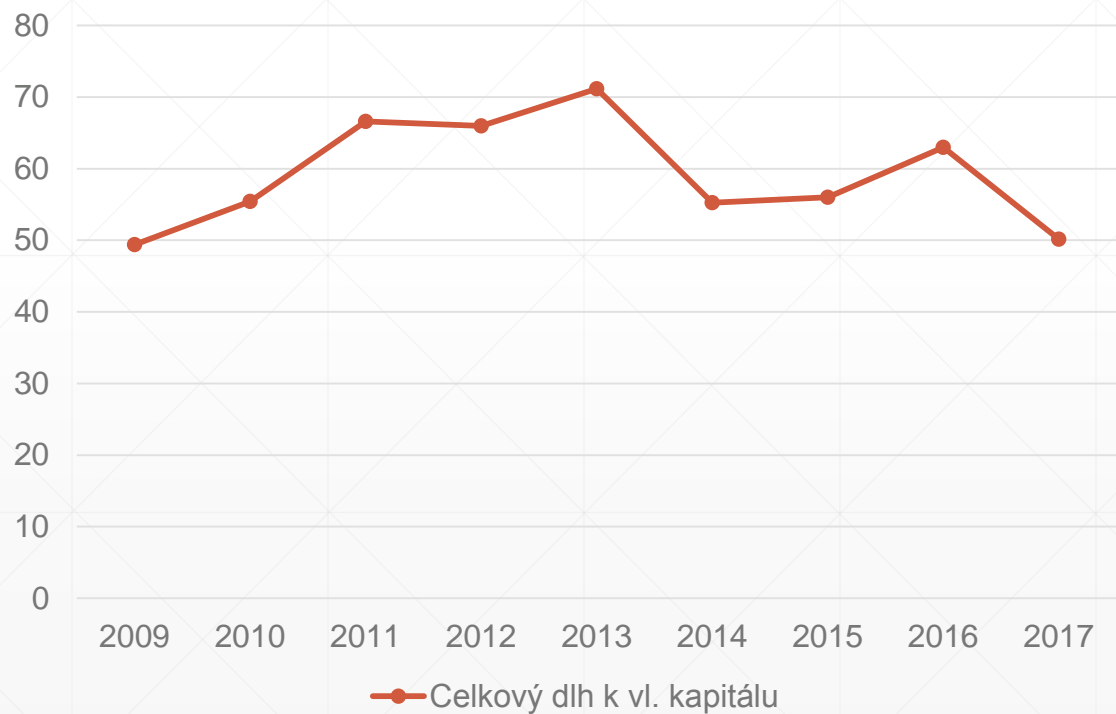
$$= \frac{\text{celkový dlh}}{\text{vlastný kapitál}} = \frac{6\,222\,638 \text{ EUR}}{9\,880\,429 \text{ EUR}} = 0,6297 = 62,97 \%$$

- **Úrokové krytie** (times interest earned ratio) – ako je podnik schopný zaplatiť úroky pomocou vyprodukovaného zisku

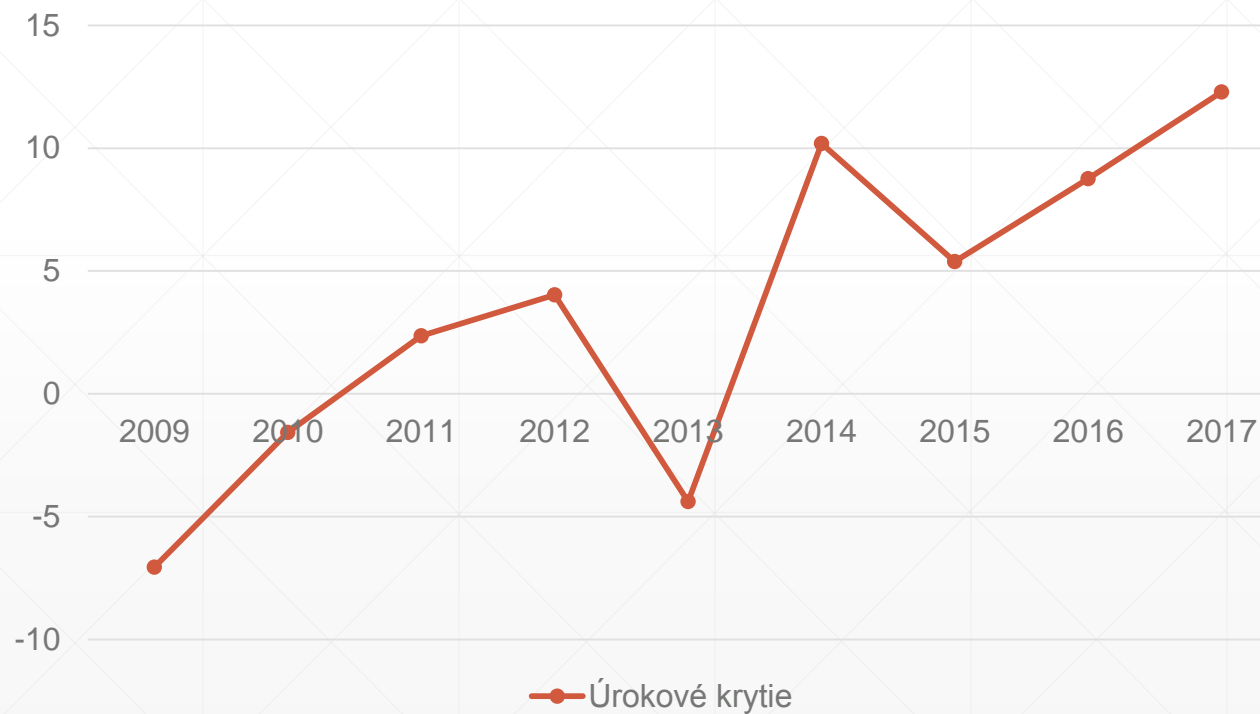
$$\text{TIE} = \frac{\text{zisk pred zdanením} + \text{úroky}}{\text{úroky}} = \frac{646\,583 + 83\,387 \text{ EUR}}{83\,387 \text{ EUR}} = 8,75$$

Vývoj ukazovateľov zadĺženosti

Celkový dlh k vl. kapitálu

Úrokové krytie

Ukazovatele likvidity

Schopnosť hradiť záväzky

Sú ovplyvnené hlavne
štruktúrou majetku
(najlikvidnejšie a takmer
nelikvidné typy majetku)

Ukazovatele likvidity

- **Likvidita bežná (current ratio)**– vysoká hodnota znamená, že firma je schopná platiť svoje záväzky (všetky obežné aktíva)

$$CR = \frac{\textit{obežné aktíva}}{\textit{krátkodobé záväzky}} = \frac{7\,814\,124\,EUR}{2\,230\,236\,EUR} = 3,50$$

- **Likvidita pohotovostná (cash position ratio)**– to je okamžitá likvidita

$$CPR = \frac{\textit{peňažné prostriedky}}{\textit{krátkodobé záväzky}} = \frac{15\,870\,EUR}{2\,230\,236\,EUR} = 0,0071$$

Ukazovatele likvidity

- **Rýchla solventnosť** – podobná ako bežná likvidita, ale vylúčili sme zásoby, pretože nie je až také ľahké premeniť na peniaze (sú menej likvidné)

$$= \frac{\textit{obežné aktíva} - \textit{zásoby}}{\textit{krátkodobé pasíva}} = \frac{7\,814\,124 - 5\,151\,538 \textit{ EUR}}{2\,257\,290 \textit{ EUR}} = 1,179$$

- **Zhrnutie:**

V tomto odvetí priemerné hodnoty ukazovateľov za posledný účtovný rok:

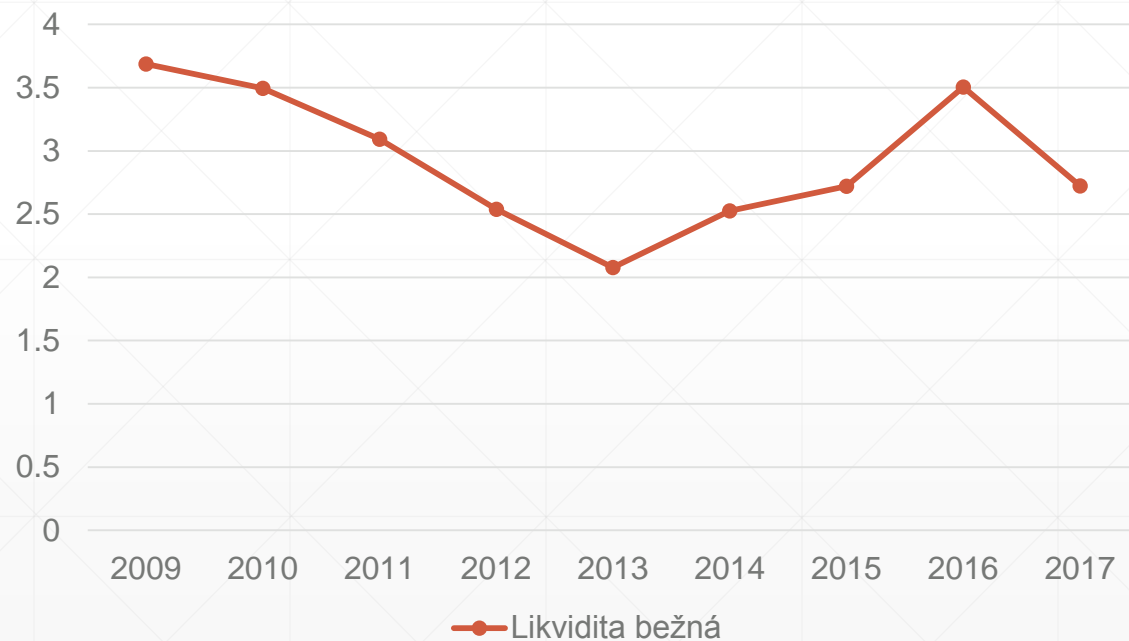
Likvidita bežná = 4,79

Likvidita pohotovostná = 0,62

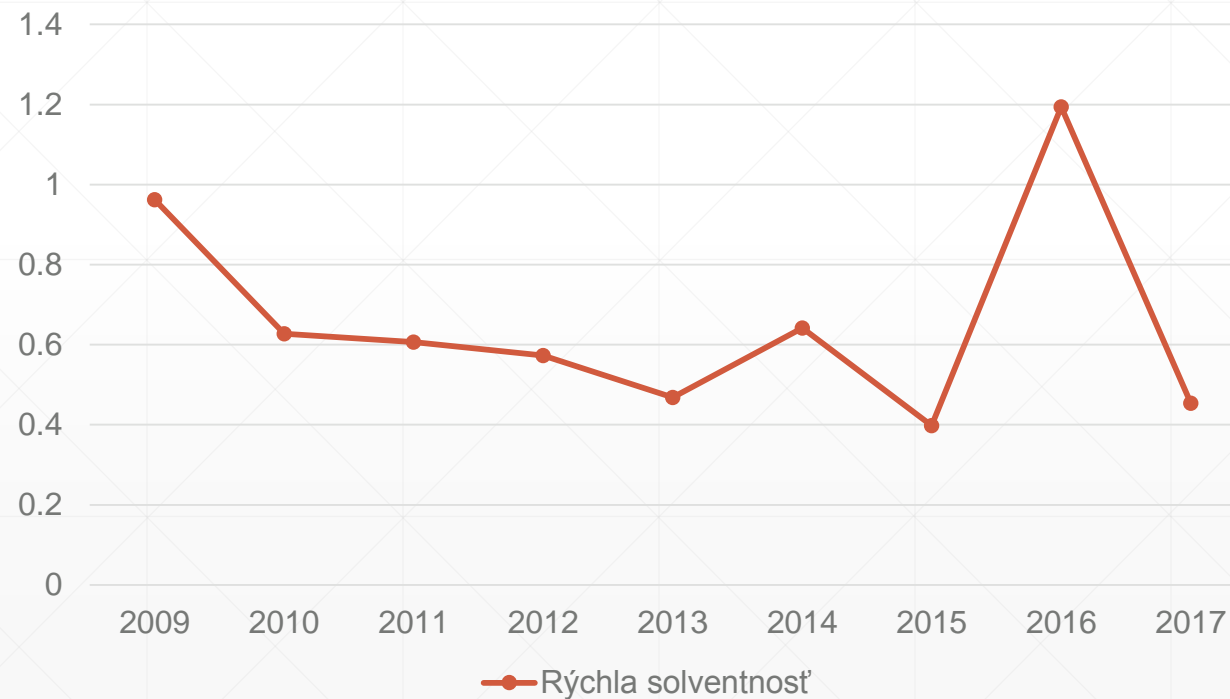
Rýchla solventnosť = 1,85

Vývoj ukazovateľov likvidity

Likvidita bežná

Rýchla solventnosť

Ukazovatele trhovej hodnoty

- Družstvo neemituje akcie, ale časť zisku môže rozdeliť (podobne ako dividend)

- Rozdelený zisk v PD Sokolce: 100 000€ ročne (posledné dva roky)

Ukazovatele trhovej hodnoty

- **Výplatný pomer** – zisk vyplatený medzi „investormi“. Do družstva sa dá vstúpiť aj s pôdou, nie nutne s peniazmi.

$$VP = \frac{\text{vyplatený zisk}}{\text{čistý zisk}} = \frac{100\,000\text{ EUR}}{567\,507\text{ EUR}} = 0,1762 = 17,62\%$$

- **Aktivačný pomer** – aký veľký podiel zisku je reinvestovaný späť do podniku. Sem sa zahŕňajú aj rezervy.

$$AP = 1 - VP = 1 - 0,1762 = 0,8238 = 82,38\%$$

Ukazovatele trhovej hodnoty

- **Udržateľná miera rastu** (sustainable growth rate) – označuje tempo rastu, pri ktorom nie je nutné zabezpečovať nové cudzie zdroje. Podnik je plne financovaný vlastnými zdrojmi a reinvestovaným ziskom.

$$g = ROE * AP = 0,057 * 0,823 = 0,0473$$

- **Zhrnutie:**
Ostatné PD v poslednom roku nerozdelovali zisk.
-

Záver

- Za priemer sme brali päť z najväčších družstiev Slovenska: PD Sokolce, PD Radošinka, PD Palárikovo, PD Chynorany, PD Prašice
- Sumarizovaním môžeme povedať, že PD Sokolce je jedno z najefektívnejších poľnohospodárskych družstiev na Slovensku

Zdroje:

- Orsr.sk
 - Finstat.sk
 - Managementmania.com
 - Investopedia.com
 - Podikovaanalyza.sk
 - Registeruz.sk
 - Prednáška Analýza finančných výkazov (Marcel Imrišek)
 - Kaminvestovat.sk
-

Ďakujeme za pozornost'
